IV

(Informazzjoni)

INFORMAZZJONI MINN ISTITUZZJONIJIET, KORPI, UFFIĊĊJI U AĠENZIJI TAL-UNJONI EWROPEA

IL-KUNSILL

Konklużjonijiet tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2012 dwar il-litteriżmu

(2012/C 393/01)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

WARA LI KKUNSIDRA:

1. Il-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Mejju 2009 dwar qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET 2020") [1], li jistabbilixxu l-għan li jitnaqqas is-sehem ta' dawk li għandhom livelli baxxi ta' ħiliet bażiċi (ħiliet fil-qari, il-matematika u x-xjenza).

2. Ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar aġenda Ewropea mġedda għat-tagħlim għall-adulti [2], li għandha l-għan li ttejjeb il-livelli ta' litteriżmu u ta' ħiliet fin-numri tal-adulti u twessa' l-għoti ta' tagħlim lil Ewropej bi ftit kwalifiki.

U WAQT LI JFAKKAR B'MOD PARTIKOLARI:

Fil-konklużjonijiet tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2010 dwar iż-żieda fil-livell tal-ħiliet bażiċi fil-kuntest tal-kooperazzjoni Ewropea dwar l-iskejjel għas-seklu 21 [3], li affermaw mill-ġdid l-impenn tal-Istati Membri fil-kuntest tal-isforzi ta' riforma tagħhom li jindirizzaw it-tfassil tal-kurrikulu u l-promozzjoni tal-litteriżmu fil-kurrikulu, fil-livelli kollha ta' edukazzjoni; li jrawmu l-motivazzjoni għall-qari, b'mod partikolari fost is-subien; li jeżaminaw l-influwenza ta' teknoloġiji ġodda fuq il-qari tat-tfal biex jiġi sfruttat il-potenzjal ta' tali teknoloġiji għal forom ġodda ta' tagħlim; li jagħtu aktar appoġġ lil qarrejja batuti u studenti bi sfond ta' migrazzjoni; li jsaħħu l-edukazzjoni tal-għalliema relatata mal-kisba tal-litteriżmu fil-qari, u li jirrinfurzaw l-etos tal-iskola.

FILWAQT LI JIDDEFINIXXI:

Il-litteriżmu bħala li jinkludi kemm il-kompetenzi fil-qari kif ukoll fil-kitba għall-fehim, l-użu u l-evalwazzjoni kritika ta' forom differenti ta' informazzjoni, inklużi t-testi u immaġini miktubin, stampati u elettroniċi, u li jkopru l-litteriżmu minimu, funzjonali u multiplu [4].

FILWAQT LI JILQA':

Ir-rapport tal-Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli tal-UE dwar il-litteriżmu [5], li jistabbilixxi l-evidenza ewlenija dwar l-istat tal-prestazzjoni tal-litteriżmu fl-UE u li jappella għal azzjoni sabiex jittejbu l-livelli tal-litteriżmu fl-Unjoni kollha.

FID-DAWL TA':

Il-konferenza tal-Presidenza "Litteriżmu għal Kulħadd" li saret f'Nikosija fil-5 u s-6 ta' Settembru 2012, li fiha ġew ippreżentati għall-ewwel darba s-sejbiet tal-Grupp ta' Ħidma ta' Livell Għoli, u l-laqgħa ministerjali informali li saret f'Nikosija fl-4 u l-5 ta' Ottubru 2012, li fiha ġew diskussi kwistjonijiet tal-litteriżmu mill-Ministri tal-Edukazzjoni tal-UE.

JINNOTA LI:

1. Il-litteriżmu huwa kompetenza kruċjali tal-ħajja li tagħti s-setgħa liċ-ċittadin individwali biex jiżviluppa l-kapaċitajiet ta' riflessjoni, espressjoni orali, ħsieb kritiku u empatija, filwaqt li tagħti spinta lill-iżvilupp personali, il-kunfidenza fih innifsu, is-sens ta' identità u l-parteċipazzjoni sħiħa f'soċjetà u ekonomija diġitali u tal-għarfien.

(1) ĠU C 119, 28.5.2009, p. 2.
(2) ĠU C 372, 20.12.2011, p. 1.
(3) ĠU C 323, 30.11.2010, p. 11.

(4) *Litteriżmu minimu*: L-għarfien tal-ittri, il-kliem, l-istrutturi tat-test li huwa meħtieġ biex wieħed jaqra u jikteb f'livell li jippermetti kunfidenza fih innifsu u motivazzjoni għal aktar żvilupp.
Litteriżmu funzjonali: Il-kapaċità li wieħed jaqra u jikteb f'livell li jippermetti li xi ħadd jiżviluppa u jaħdem fis-soċjetà, id-dar, l-iskola u fuq ix-xogħol.
Litteriżmu multiplu: Il-kapaċità li wieħed juża ħiliet ta' qari u kitba sabiex jipproduċi, jifhem, jinterpreta u jevalwa b'mod kritiku informazzjoni bil-miktub. Huwa bażi għall-parteċipazzjoni diġitali u biex wieħed jagħmel għażliet infurmati li jirrigwardaw il-finanzi, is-saħħa, eċċ.

(5) http://ec.europa.eu/education/literacy/what-eu/high-level-group/documents/literacy-final-report_en.pdf

2. Livelli baxxi ta' litteriżmu jżommu lill-ekonomija lura u jnaqqsu s-sostenibbiltà tagħha. Il-vantaġġi ekonomiċi għall-Istati Membri li tintlaħaq il-mira tal-UE li titnaqqas il-prestazzjoni baxxa fil-qari ta' dawk li għandhom 15-il sena għal anqas minn 15 % jistgħu jkunu konsiderevoli.

3. Il-livelli ta' litteriżmu għadhom staġnati fil-parti l-kbira tal-pajjiżi Ewropej u mhux anqas minn 1,1 miljun ta' dawk li għandhom 15-il sena (jiġifieri persuna minn kull ħamsa) għandhom livelli ta' litteriżmu inadegwati [1].

4. Il-litteriżmu huwa l-bieb għal aktar tagħlim. L-indirizzar tal-livelli baxxi ta' litteriżmu huwa mod effettiv kif jiġu miġġielda l-għeruq tal-problema tat-tluq bikri mill-iskola, il-qgħad u l-parteċipazzjoni limitata fit-tagħlim tul il-ħajja għall-persuni bi ftit kwalifiki.

5. Iż-żieda tad-diġitalizzazzjoni tirrikjedi standards dejjem ogħla ta' litteriżmu, inkluż il-ħila li wieħed janalizza testi b'mod kritiku, jittratta bosta forom ta' test, jiddeċifra immaġini u jqabbel u jintegra partijiet diversi ta' informazzjoni. Barra minn hekk, in-netwerks medjatiċi soċjali żiedu l-importanza u l-viżibbiltà tal-ħiliet fil-kitba.

6. Jeżisti distakk kbir fl-eżiti tat-tagħlim fil-pajjiżi Ewropej kollha bejn studenti ekonomikament vantaġġati u dawk żvantaġġati. F'ħafna pajjiżi tal-UE l-istudenti fil-faxxa tal-qiegħ tal-istatus soċjali għadhom sentejn jew saħansitra tliet snin lura mill-istudenti li ġejjin mill-faxxa ta' fuq nett, filwaqt li f'xi pajjiżi l-istudenti żvantaġġati għandhom tendenza li jitqiesu bħala illitterati funzjonali mill-età ta' 15-il sena.

7. Hemm distakk sinifikanti u dejjem akbar bejn il-prestazzjoni tas-subien u tal-bniet fil-qari kif imkejla fl-età ta' 15-il sena, ekwivalenti għal madwar sena bejniethom, li l-kawża warajha hija dik ta' motivazzjoni.

8. Fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali, f'xi każijiet hemm appoġġ insuffiċjenti għat-titjib tal-ħiliet bażiċi u għall-fehim tal-importanza tal-litteriżmu fir-rigward tal-ħiliet fix-xogħol.

JAQBEL LI:

1. Il-litteriżmu mhuwiex biss kwistjoni edukattiva, imma wkoll waħda personali, ekonomika, kulturali u soċjali. Għal dan il-għan, u sabiex tinħoloq sjieda wiesgħa, jeħtieġ li jiġu involuti firxa ta' atturi fis-soċjetà — inklużi n-negozji, il-mezzi tal-informazzjoni, l-NGOs, l-imsieħba soċjali, il-fornituri tat-tagħlim mhux formali, l-istituzzjonijiet kulturali, kif ukoll is-servizzi soċjali, tal-impjiegi u tas-saħħa fil-livell lokali — f'kull inizjattiva biex jittejbu l-livelli ta' litteriżmu.

2. Il-ħolqien ta' ambjent ta' litteriżmu biex jiġi promoss il-qari u tittejjeb il-prestazzjoni fil-litteriżmu jirrikjedi aktar disponibbiltà ta' materjal differenti tal-qari fl-iskejjel, fil-libreriji u ċ-ċentri medjatiċi, iżda wkoll f'postijiet mhux konvenzjonali, kif ukoll fid-dar, u jeħtieġ aktar appoġġ lill-familji sa minn età bikrija ħafna. Jeħtieġ li l-ġenituri jsiru aktar konxji dwar il-kwistjoni u r-rwol kruċjali li l-ġenituri jista' jkollhom fit-titjib tal-ħiliet ta' litteriżmu tat-tfal u fl-appoġġ tal-motivazzjoni u l-involviment fil-qari, kemm fit-tfulija bikrija kif ukoll matul l-edukazzjoni skolastika tat-tfal.

3. Huwa urġenti li tiżdied l-effettività tal-miżuri meħuda fl-Istati Membri u fil-livell tal-UE bil-għan li jittejjeb il-litteriżmu fost it-tfal u l-adulti, b'mod partikolari dawk bi sfond soċjoekonomikament żvantaġġat. Hemm evidenza li turi li l-programmi ta' litteriżmu fil-familja huma kosteffiċjenti u effettivi ħafna.

4. Il-parteċipazzjoni fl-edukazzjoni u l-indukrar fit-tfulija bikrija ta' kwalità għolja u li tipprovdi żvilupp u stimolu tal-lingwa bbażati fuq il-logħob immexxija minn persunal kwalifikat hija essenzjali biex jitnaqqsu d-distakki soċjoekonomiċi u biex it-tfal żgħar jingħataw pedament sod għal aktar tard fil-ħajja.

5. Il-persunal u l-għalliema primarji fl-edukazzjoni u l-indukrar fit-tfulija bikrija għandu jkollhom il-kompetenzi meħtieġa biex jidentifikaw u jittrattaw id-diffikultajiet fil-lingwa u fit-tagħlim fi stadju bikri.

6. Jeħtieġ, fejn adatt, li jissaħħu l-kompetenzi pedagoġiċi tal-għalliema fl-iskejjel primarji fit-tagħlim tal-qari u l-kitba, pereżempju fl-użu pedagoġiku tal-ICT. Barra minn hekk, l-appoġġ għall-għalliema fl-iskejjel sekondarji biex jgħallmu l-litteriżmu fis-suġġetti kollha u, fejn rilevanti, jippromwovu l-aċċess għal konsulenza esperta lill-għalliema kollha, jgħin biex jiġi kkonsolidat u jinkiseb aktar progress.

7. L-impatt ta' teknoloġiji ġodda fuq il-litteriżmu għadu ma ġiex sfruttat għalkollox mis-sistemi edukattivi. Ir-rieżami tal-materjal u l-metodi tat-tagħlim fid-dawl tad-diġitalizzazzjoni li qed tiżdied, u l-appoġġ lill-għalliema fl-użu ta' pedagoġiji ġodda jista' jsaħħaħ il-motivazzjoni ta' dawk li jitgħallmu.

8. Għandha tiġi inkoraġġuta l-valutazzjoni tal-lingwa u tal-litteriżmu għal migranti tfal u adulti, li jkunu għadhom kif jaslu, fil-lingwa/i tal-pajjiż ta' residenza, flimkien ma' appoġġ aktar individwalizzat għal gruppi bħal dawn. Jista' jiġi pprovdut ukoll appoġġ fil-lingwa tal-oriġini, fejn dan jitqies adatt, u skont kemm jippermettu r-riżorsi.

[1] Għall-fini ta' dan it-test, il-livelli ta' litteriżmu inadegwati tfisser ħiliet fil-qari fil-livell 1 jew inqas fil-PISA, li huma ekwivalenti għall-kapaċità li wieħed juża l-aktar ħiliet bażiċi fil-qari bħad-dekodifikazzjoni tal-kliem u l-kitba ta' frażijiet sempliċi. L-istudenti f'dan il-livell m'għandhomx il-kapaċità li jqabblu, jikkontrastaw, jikkategorizzaw, jintegraw jew jevalwaw l-informazzjoni, li jittrattaw testi twal, kumplessi, f'kompetizzjoni jew li mhumiex familjari, li jagħmlu inferenzi, ipoteżi jew li jittrattaw test b'mod kritiku.

9. Kurrikulu tal-litteriżmu aktar koerenti, inklużi l-integrazzjoni tal-litteriżmu fil-kurrikulu kollu tal-iskejjel u l-iżvilupp ta' kurrikulu tal-litteriżmu tal-adulti, għandhom jiġu appoġġati minn standards distinti marbuta mal-età u għodod ta' valutazzjoni, flimkien ma' assigurazzjoni ta' kwalità effettiva.

10. Il-monitoraġġ tal-livelli ta' ħiliet fil-popolazzjoni adulta u l-involviment tan-negozji, il-mezzi tal-informazzjoni, l-NGOs, l-imsieħba soċjali, l-istituzzjonijiet kulturali, kif ukoll is-servizzi soċjali, tal-impjiegi u tas-saħħa fil-livell lokali, għandhom ikunu l-bażi tal-istrateġiji maħsubin biex tiżdied is-sensibilizzazzjoni għall-problemi ta' litteriżmu fis-soċjetà inġenerali.

11. Id-diversifikazzjoni u t-titjib tal-kwalità tal-provvista tal-litteriżmu lill-adulti jirrikjedi taħriġ pedagoġiku apposta għall-għalliema tal-litteriżmu lill-adulti; kurrikulu marbut mill-qrib mal-ħiliet rilevanti tal-impjieg u appoġġat minn materjal adatt; tul u intensità adegwati tal-korsijiet; appoġġ fl-ICT u metodi ta' valutazzjoni.

GĦALDAQSTANT JISTIEDEN LILL-ISTATI MEMBRI BIEX:

1. Jiżguraw bażi ta' evidenza effettiva permezz tal-monitoraġġ u tal-ġbir tad-*data*, billi jagħmlu użu massimu mir-riżorsi eżistenti, bħalma huma l-istħarriġ tal-PISA u tal-PIAAC.

2. Jiżviluppaw approċċi għat-titjib tal-litteriżmu li jikkombinaw kontribut speċifiku mill-atturi u l-organizzazzjonijiet u l-awtoritajiet rilevanti kollha, kemm edukattivi kif ukoll dawk li mhumiex, bħala parti minn strateġiji usa' għall-ħiliet; u, fejn rilevanti, isaħħu l-kooperazzjoni fl-inizjattivi dwar il-litteriżmu bejn l-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali, l-imsieħba soċjali u r-rappreżentanti tal-għalliema, tal-ġenituri u tal-istudenti adulti.

3. Jinkoraġġixxu l-adozzjoni ta' miżuri ta' sensibilizzazzjoni bbażati b'mod mifrux sabiex iżommu l-kwistjoni tal-litteriżmu fix-xena pubblika u biex jegħlbu t-tabù ta' ħiliet baxxi fil-litteriżmu fl-etajiet kollha. B'mod partikolari, min iħaddem jista' jsir aktar konxju mill-vantaġġi motivazzjonali u ekonomiċi tat-titjib tal-ħiliet fil-litteriżmu tal-impjegati tagħhom, u jiġi inkoraġġut jieħu azzjoni adatta.

4. Jippromwovu l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-programmi ta' litterizmu fil-familja, b'mod partikolari fil-każ tal-familji soċjoekonomikament żvantaġġati, biex il-ġenituri u membri oħrajn tal-familja jingħataw appoġġ fit-titjib kemm tal-ħiliet fil-qari tagħhom stess kif ukoll ta' dawk tat-tfal tagħhom.

5. Jippromwovu aċċess ugwali għall-edukazzjoni u l-indukrar tat-tfulija bikrija ta' kwalità għolja bħala kontribut essenzjali għat-tnaqqis tad-distakki soċjoekonomiċi.

6. Janalizzaw il-materjal u l-metodi ta' tagħlim fid-dawl ta' diġitalizzazzjoni dejjem akbar, sabiex jappoġġaw il-motivazzjoni ta' dawk li jitgħallmu, u jużaw aktar ir-riżorsi tat-tagħlim mhux formali. Jippromwovu l-iżvilupp ta' software għall-iskejjel, sabiex jgħinu lill-għalliema joħolqu approċċi ġodda lejn it-titjib tal-litteriżmu.

7. Jinkoraġġixxu l-iżvilupp ta' linji gwida ċari dwar il-kompetenzi li għandhom bżonn l-għalliema biex jgħallmu l-qari u l-kitba, kemm fl-iskejjel kif ukoll lill-istudenti adulti, bil-promozzjoni ta' approċċi għat-tagħlim individwalizzati bi tweġiba għal ħtiġijiet speċifiċi.

8. Jissensibilizzaw lill-għalliema u jiżguraw li fosthom ikun hemm l-għarfien adatt tal-bażi teoretika tat-tagħlim tal-litteriżmu, biex dawn ikunu jistgħu jidentifikaw u jittrattaw id-diffikultajiet tal-istudenti tagħhom fil-qaru u l-kitba; u jippromwovu d-disponibbiltà ta' konsulenza esperta u, fejn adatt, tal-appoġġ ta' għalliema speċjalizzati.

JISTIEDEN LILL-ISTATI MEMBRI U LILL-KUMMISSJONI BIEX:

1. Jirrappurtaw dwar l-azzjonijiet tagħhom biex jitjiebu l-livelli ta' litteriżmu fl-etajiet kollha u, fejn possibbli, dwar l-impatt ta' dawk l-azzjonijiet fir-Rapport Konġunt li jmiss tal-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET2020") fl-2015.

2. Jużaw l-azzjonijiet rilevanti kollha tal-Programm tat-Tagħlim Tul il-Ħajja attwali u l-programm futur tal-UE fl-edukazzjoni u t-taħriġ, kif ukoll ir-riżorsi tal-Fond Soċjali Ewropew, biex jappoġġaw u jxerrdu approċċi innovattivi għat-titjib tal-kisba tal-litteriżmu fl-UE kollha, u jsaħħu l-bażi tal-evidenza għat-tfassil futur tal-politika. Minħajr preġudizzju għall-eżitu tan-negozjati dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss, jappoġġaw aktar azzjonijiet strateġiċi u transettorjali fil-litteriżmu taħt il-programm futur tal-UE dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ, sabiex jistimulaw l-innovazzjoni u jtejbu l-effettività tal-miżuri politiċi.

3. Jiżguraw, fejn adatt, li l-kwistjonijiet dwar il-litteriżmu jkunu koperti b'mod adegwat fil-proċess tal-Ewropa 2020.

JISTIEDEN LILL-KUMMISSJONI BIEX:

1. Tappoġġa l-kooperazzjoni Ewropea fi kwistjonijiet tal-litteriżmu, b'mod partikolari bl-iżvilupp ta' netwerk Ewropew ta' organizzazzjonijiet li jaħdmu f'dan il-qasam fl-Istati Membri, bil-ħsieb li tippromwovi kooperazzjoni transnazzjonali u tappoġġa l-iżvilupp ta' politiki nazzjonali ta' litteriżmu; u torganizza, flimkien mal-Istati Membri interessati, ġimgħa msemmija *L-Ewropa Tħobb Taqra* bil-għan li toħloq sensibilizzazzjoni fost il-pubbliku dwar kwistjonijiet tal-litteriżmu fl-UE kollha.

2. Tippreżenta rapport rigward il-kooperazzjoni fil-politika dwar il-ħiliet bażiċi fl-2013, li jiddeskrivi l-politika effettiva għat-tnaqqis tal-proporzjon ta' dawk b'livell baxx fil-litteriżmu, il-matematika u x-xjenza fl-ispettru kollu tat-tagħlim tul il-ħajja, u li jenfasizza l-ħiliet u l-kompetenzi kemm fil-qari kif ukoll fil-kitba.

3. Tiżgura li l-inizjattivi tal-Kummissjoni dwar l-ICT fl-edukazzjoni, kif ukoll fil-qasam taż-żgħażagħ, jindirizzaw b'mod sħiħ l-isfidi u l-opportunitajiet tad-diġitalizzazzjoni u t-teknoloġiji ġodda b'rabta mal-litteriżmu.

4. Tiffaċilita l-identifikazzjoni, l-analiżi u l-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki fl-inizjattivi politiċi li jtejbu l-prestazzjoni fil-litteriżmu permezz tal-mezzi adatti kollha, inklużi l-istrumenti disponibbli skont il-metodu miftuħ ta' koordinazzjoni u l-paġna l-ġdida tal-litteriżmu fis-sit elettroniku Europa.

5. Tuża l-Monitoraġġ tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ perijodiku biex tipprovdi *data* u analiżi komparattivi dwar il-progress lejn il-parametru referenzjarju tal-"ET2020" dwar il-ħiliet bażiċi u ssaħħaħ il-bażi tal-evidenza għat-tfassil tal-politika dwar il-litteriżmu.

6. Tuża l-qafas il-ġdid għall-kooperazzjoni mal-OECD [1] fil-qasam tal-edukazzjoni biex issaħħaħ id-disponibbiltà tal-monitoraġġ u l-ġbir tad-*data* nazzjonali.

[1] Għandu jiġi żgurat id-dritt tal-parteċipazzjoni fil-ħidma ta' din l-organizzazzjoni għall-Istati Membri kollha.